

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Мінки Тетяни Павлівни – на дисертацію Фатхутдінова Василя Гайнуловича на тему: «Адміністративно-правове забезпечення громадської безпеки в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дослідження. Проблема забезпечення громадської безпеки є доволі давньою, але й донині залишається не розв'язаною та викликає зацікавленість науковців. Особливої актуальності громадська безпека набуває в умовах ситуації, яка склалася в Україні наприкінці 2013 року та триває й досі. Незважаючи на досить ґрунтовну нормативну та доктринальну базу у сфері забезпечення національної безпеки, ефективність державного регулювання в частині гарантування громадської безпеки залишається низькою.

В умовах докорінних соціально-економічних перетворень у державі дедалі більше зростає необхідність у забезпеченні належного рівня громадської безпеки. Ігнорування проблем, пов'язаних із громадською безпекою, як основного показника цивілізованості демократичного суспільства може призвести до руйнування самої держави як суспільного утворення. Нова поліція створювалася суспільством як структура, яка має виступати гарантом забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку, і тому якісно виконує нову роль у розв'язанні однієї з найголовніших проблем сучасності - забезпечення громадської безпеки.

Нині громадська безпека - важлива сфера державного регулювання, яка забезпечується спеціальними державними органами, зокрема Національною поліцією. Крім того, всі державні органи, виконуючи покладені на них обов'язки, в межах своєї компетенції здійснюють функції забезпечення громадської безпеки. Отже, функція забезпечення громадської безпеки в рамках загальної безпекової функції являє собою один із основних напрямів діяльності органів виконавчої влади.

Стан громадської безпеки значною мірою залежить від кожного члена суспільства та від суспільства в цілому, а зміцненню громадського порядку сприяє правомірна поведінка громадянина, тобто виконання ним встановлених правил поведінки у громадських місцях. Стабільність же громадського порядку

ВДЗР НАВС		
Вх. №	4606	
"08"	09	2017 р.
кількість аркушів:		
осн. док.	11	додаток -

в кожній громаді залежить від стану зв'язків між членами громади та стабільності самої громади. Відтак, у сфері забезпечення громадської безпеки завдання громади суто профілактичне, тобто порядок у громаді підтримується за допомогою регулярності, яка відбувається в житті громади та шляхом нагляду за громадським порядком відповідними громадськими та адміністративними службами.

Таким чином, обрана тема дисертаційного дослідження Фатхутдінова Василя Гайнуловича є актуальною, своєчасною та відповідає вимогам сучасності а результати наукових пошуків автора мають науковий, практичний характер.

З огляду на викладене, а також зважаючи на відсутність комплексних монографічних наукових праць із досліджуваної проблематики в науці адміністративного права, необхідність реформування діючого законодавства у цій сфері та активізації відповідної законопроектної роботи, тема дисертаційного дослідження Василя Гайнуловича Фатхутдінова є актуальною та своєчасною.

Достовірність та об'єктивність результатів, отриманих дисертантом, забезпечується: застосуванням сучасних методів правових досліджень, зокрема таких, як логіко-семантичний, діалектичний, системно-структурний, структурно-функціональний, порівняльно-правовий, соціологічний, статистичний, документального аналізу, компаративний тощо; використанням вітчизняної та зарубіжної наукової, нормативної та публіцистичної літератури, статистичних даних, інформаційних матеріалів щодо практики застосування відповідного законодавства тощо; використанням широкої емпіричної бази дослідження становлять результати: вивчення та аналізу 585 адміністративних проваджень за ст. 173, 175, 178, 185¹, 188¹⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення у 2012-2016 рр.; анкетування 200 працівників поліції охорони та превентивної діяльності Національної поліції України; опитування 373 громадян та 350 студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (магістратура денна форма навчання), щодо напрямів забезпечення громадської безпеки; статистичних відомостей щодо стану правопорушень в Україні за період 2007–2016 рр. (зокрема, Державної служби статистики України, Державної судової адміністрації України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій). При підготовці дисертації використано досвід роботи автора в підрозділах системи МВС України, а також результати безпосереднього ознайомлення з діяльністю правоохоронних органів у Литві, Німеччині та Польщі.

Треба відзначити, що в роботі досягнуто поставлених завдань, а саме: - розкрито зміст громадської безпеки в сучасній адміністративно-правовій парадигмі; - досліджено історико-філософське коріння розуміння громадської безпеки у складовій національної безпеки; - здійснено співвідношення категорій «національна безпека» як системо утворювальна детермінанта операціоналізації поняття «громадська безпека»; - розкрито поняття, зміст та ознаки громадської безпеки як правової категорії; - розкрито зміст суспільних відносин у сфері громадської безпеки; - розкрито правовий зміст забезпечення процесу громадської безпеки; - визначено місце громадської безпеки в системі національної безпеки; - здійснено системний синтез безпекових концепцій в сучасній адміністративно-правовій парадигмі; - розкрити аксіологічний вимір громадської безпеки; - визначено онтологічний вимір громадської безпеки; - охарактеризовано гносеологічний вимір громадської безпеки; - запропоновано напрямки удосконалення нормативно-правового регулювання у сфері громадської безпеки; - визначено місце та роль Національної поліції в системі забезпечення громадської безпеки; - розкрито особливості заходів адміністративного примусу, що застосовуються поліцією України для забезпечення громадської безпеки; - з'ясовано роль недержавних суб'єктів у забезпеченні громадської безпеки; - вироблено конкретні пропозиції та рекомендації щодо удосконалення адміністративно-правового забезпечення громадської безпеки в Україні.

Заслуговує на увагу думка автора щодо визначення громадського контролю у сфері громадської безпеки як перевірки (спостереження, нагляд) за дотримання правоохоронними органами та їх працівниками чинного законодавства та підзаконних актів у сфері громадської безпеки, яка здійснюється недержавними суб'єктами (як індивідуальними, так і колективними), і які не мають права втручатися в оперативну діяльність правоохоронних органів, а їх рішення здебільшого носять рекомендаційний та профілактичний характер.

Автором визначено, основні орієнтири у напрямі удосконалення адміністративно-правового регулювання недержавного контролю за забезпеченням громадської безпеки, що мають знайти своє закріплення у відповідному нормативному документі.

Рецензоване дослідження тісно корелюється з положеннями Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015), Національної стратегії у сфері прав людини (Указ Президента України від 25 серпня 2015 р. № 501/2015), Воєнної доктрини України (Указ Президента України від 2 вересня 2015 р.), Плану заходів з виконання

Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 р. (Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2012 р. № 767), Пріоритетних напрямів дисертаційних досліджень МВС України, що потребують першочергового розроблення і впровадження у практичну діяльність органів внутрішніх справ України на період 2010–2014 рр. (Наказ МВС України від 29 липня 2010 р. № 347), Пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2015–2019 років (Наказ МВС України від 16 березня 2015 р. № 275) та планів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт Національної академії внутрішніх справ на 2014–2017 рр.

Дисертаційне дослідження є логічним і таким, що відповідає меті (теоретичне узагальнення та нове розв'язання науково-прикладної проблеми адміністративно-правового забезпечення громадської безпеки в Україні, що передбачає визначення сутності, змісту й особливостей громадської безпеки та вироблення цілісного доктринального підходу до формування концепції її забезпечення, розроблення пропозицій, спрямованих на удосконалення законодавства та практики його застосування в Україні) та завданням, а його цілісність забезпечується належним структуруванням матеріалу.

У цьому контексті слід відмітити, що авторські напрацювання Василя Гайнуловича ґрунтуються як на положеннях науки адміністративного права та нормах чинного законодавства України і міжнародних нормативно-правових актах, так і на показниках вітчизняного й зарубіжного досвіду.

Внаслідок цього результатам дисертаційного дослідження В.Г. Фатхутдінова притаманний належний рівень наукової новизни. Положення з різним ступенем наукової новизни містяться у всіх п'яти розділах дисертації.

Автор цілком логічно починає дисертаційне дослідження з розкриття теоретико-правових засад громадської безпеки як об'єкта наукового дослідження. Зокрема, розкрито: громадську безпеку в сучасній адміністративно-правовій парадигмі; визначено зміст категорії «національна безпека» як детермінанта операціоналізації поняття «громадська безпека»; визначено місце громадської безпеки в системі національної безпеки..

Ґрунтуючись на сучасній термінологічній парадигмі адміністративного права, автором показано напрями розвитку понятійно-категорійного апарату теорії громадської безпеки як складового когнітивного елемента адміністративного права з прямим гіперзв'язком із націобезпекознавством за темою «Безпекові правовідносини». Доведено, що термінологічний словотвір «учасники безпекових правовідносин» виступає не стільки свідомим і соціально прискореним процесом термінотворчості, скільки емоційним та

стихійним. Зважаючи на міждисциплінарність теми громадської безпеки, можемо припустити, що відмінності термінології різних наукових безпекових й адміністративно-правових напрямів зумовлені позамовними чинниками, унаслідок чого актуалізується подальше застосування кластерного аналізу для синхронізації досліджуваних явищ із термінологією, що їх описує.

Автором наведено додаткову аргументацію щодо необхідності реального застосування методологічного інструментарію для формування і розв'язання сучасних наукових проблем. Отже, подальших та окремих досліджень потребують питання функціонування юридичної термінології в безпековому дискурсі, застосування методів правничої герменевтики, а також проблеми визначення семантичного поля юридичної термінології у структурі безпекових текстів.

Другий розділ «Правова природа громадської безпеки» присвячено актуальним питанням, що розкривають поняття та ознаки громадської безпеки як правової категорії; правовим відносинам громадської безпеки; правовому змісту забезпечення громадської безпеки.

Запропоновано авторську інтерпретацію поняття *правовідносини у сфері громадської безпеки* – це врегульовані регулятивними, охоронними та спеціалізованими нормами адміністративного, конституційного, інформаційного та інших галузей права суспільні відносини, що виникають між суб'єктами суспільних відносин у сфері громадської безпеки на основі наділення їх необхідними повноваженнями, в межах яких реалізуються права і свободи, законні інтереси громадян, заходи з реалізації національних інтересів у сфері громадської безпеки, здійснюється забезпечення громадської безпеки та охорона громадського порядку.

Визначено *ознаки правовідносин у сфері громадської безпеки*: а) виступають різновидом правових відносин; б) виникають, змінюються та припиняються на основі регулятивних, охоронних та спеціалізованих норм права (норми-декларації, норми-принципи, норми-дефініції) та під час процесу забезпечення громадської безпеки; в) є вольовими відносинами (виникають на основі норм адміністративно-деліктного права; у них закріплена воля держави на притягнення до юридичної відповідальності правопорушника); г) складаються між: суб'єктами даних відносин – фізичними особами, юридичними особами, громадськими об'єднаннями; суб'єктами владних повноважень; д) опосередковані державною політикою національної безпеки; е) виступають органічним складовим елементом державної політики національної безпеки; є) виступають сферою реалізації безпекової функції держави; ж) виступають основою розвитку безпекового суспільства та усіх

нормативно-визначених сфер у його рамках; 3) відображають особливості застосування імперативних, диспозитивних, рекомендаційних та заохочувальних методів правового регулювання при здійсненні та реалізації безпекових прав і свобод, з урахуванням особливостей й юридичних властивостей суб'єктів відносин у сфері громадської безпеки.

Сформульовано чинники сучасного безпекового середовища, що впливають на правові відносини у сфері громадської безпеки: а) стійка тенденція до силового вирішення конфліктних ситуацій; б) застосування технологій гібридних війн для досягнення геостратегічних результатів у сфері громадської безпеки; в) політична розрізненість еліт держави; г) відсутність реальних економічних реформ; д) збереження високого рівня корупції, який у поєднанні із неефективністю судової системи становить загрозу національній безпеці; е) законодавча неврегульованість діяльності батальйонів територіальної оборони та інших воєнізованих формувань; є) розвиток інформаційного суспільства; ж) суперечність, протилежність та агресивний антагонізм цінностей різних суспільств, що виступають причиною конфліктів, у тому числі збройних; з) необхідність у розробленні консенсуальної системи національних цінностей.

Доведено, що забезпечення громадської безпеки пов'язане з наявністю комплексу правових норм, що створюють базу для її підтримки, тобто правовий зміст забезпечення громадської безпеки полягає у комплексності безпекового законодавства, яке регулює громадську безпеку. До структури цієї правової системи входять норми різних галузей права: адміністративного, конституційного, трудового та інших. З метою упорядкування правових норм різних галузей права щодо реалізації державної політики громадської безпеки, запропоновано *проект Закону України «Про забезпечення громадської безпеки»*, який розроблено на систематизації безпекового законодавства.

У третьому розділі «Методологічні засади адміністративно-правового регулювання громадської безпеки в Україні» розкрито аксіологічний, гносеологічний та онтологічний виміри громадської безпеки.

Дисертантом пропонується ввести у науковий обіг поняття типологія громадської безпеки, гегемонія блага. Де, *топології безпеки* – опис просторово-часових параметрів безпекового буття, яке виникає у результаті взаємодії фізичних осіб, щодо реалізації ними безпекових цінностей; *гегемонія блага* – процес, де благо виступає цементуючим компонентом, на якому влада будує згоду в суспільстві, яка виступає основою громадської безпеки.

Застосування аксіологічного підходу дозволило: а) сформулювати гіпотезу, відповідно до якої загрози національним цінностям впливають на

організаційно-функціональну структуру, а також механізм адміністративно-правового регулювання у сфері громадської безпеки. Усвідомлення необхідності подальшого поглибленого дослідження аксіологічного виміру громадської безпеки є необхідним у контексті ухвалення оновленої Стратегії національної безпеки України; б) обґрунтувати положення ієрархії цінностей: цінності – інтереси – цілі, серед яких найвищий посідають національні цінності; в) розмежувати поняття: блага, цінності, оцінка і корисність; г) надати характеристику ролі оцінки у формуванні симулятивної практики; д) з позицій адміністративно-правової теорії розглянуто сучасний феномен – симулякри, який набув наочних форм і актуалізувався під час реалізації концепції гібридних війн проти України.

Встановлено онтологічну єдність: буття – безпекової цивілізації, безпекової глобалізації; соціальної спільноти, соціуму – інститутів громадянського суспільства та окремих його сегментів за територіальними, мовними, етнокультурними, комунікативними та іншими ознаками; безпекової культури – система національних цінностей, що відповідає рівню досягнутого українським суспільством рівня прогресу інститутів громадянського суспільства і відображає у правовій формі рівень свободи особи, інші найважливіші соціально-правові цінності, які утворюють феномен національної ідентичності української нації; вона слугує виявом державно-правового досвіду конкретних спільнот та суспільств і індивідів у матеріальних і духовних продуктах життєдіяльності, у навичках та цінностях, що впливають на їхню юридично значущу поведінку у сфері громадської безпеки, яка визначає зміст їхньої діяльності, онтологічну єдність цілісного екзистенціального феномена – національної безпеки, складовим якого виступає громадська безпека.

Аргументовано, що провідною ідеєю гносеологічного виміру громадської безпеки виступає пізнавальне ставлення до реальної державної політики у сфері громадської безпеки, спроба філософсько-правового та наукового осмислення її об'єктивної правової природи, з'ясування її ролі і призначення, досягнення її істини та правових засобів її регулювання.

У четвертому розділі «Адміністративно-правове регулювання громадської безпеки в Україні» визначено особливості адміністративно-правового регулювання громадської безпеки в Україні та виокремлено напрямки удосконалення громадської безпеки в Україні.

Виокремлено *напрями правового регулювання громадської безпеки в Україні*: категорія громадської безпеки в Україні законодавчо не визначена. Тлумачення цього терміна відбувається опосередковано через опис основних ознак, які її становлять. Рівень і система забезпечення громадської безпеки в

державі не відповідає сучасному рівню загроз, відтак, актуалізується потреба в доповненні Стратегії національної безпеки України розділів, що стосуються забезпечення громадської безпеки. Загрози, які виникають у сфері громадської безпеки, потрібно детально проаналізувати і на основі такого аналізу підготувати зміни й доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Окрему увагу має бути приділено правовому забезпеченню організації забезпечення громадської безпеки як з боку державних органів, так і з боку недержавних організацій. Постає об'єктивна потреба у вирішенні питань про обмеження використання засобів масової інформації для дестабілізації громадської безпеки та підвищення рівня прозорості всіх заходів, які проводяться з метою відновлення нормального стану громадської безпеки після техногенних та природних катастроф та інших подій, що суттєво підвищать рівень забезпечення громадської безпеки. Магістральним напрямом виступає необхідність формування теорії громадської безпеки, а на її основі – права громадської безпеки із подальшим формуванням відповідного безпекового законодавства, що регулюватиме суспільні відносини у сфері громадської безпеки.

У п'ятому розділі «Національна поліція України як суб'єкт забезпечення громадської безпеки в Україні» визначено місце та роль Національної поліції України в системі забезпечення громадської безпеки; розкрито сутність заходів адміністративного примусу, що застосовуються Національною поліцією, а також взаємодія Національної поліції України з недержавними суб'єктами щодо забезпечення громадської безпеки в Україні.

З'ясовано, що при реформуванні правоохоронної системи превальювали політичні міркування, бажання якомога швидше позбутися «рудиментарної міліції», наслідком чого став вихід з-під контролю стан громадської безпеки й громадського спокою. Нині у структурі Національної поліції відсутня поліція громадської безпеки, тож її окремі фрагментарні функції узяла на себе патрульна поліція та підрозділи превентивної діяльності.

Визначено, що заходи адміністративного попередження застосовуються поліцейськими у випадках, коли факт вчинення протиправного діяння відсутній, але є реальні підстави вважати, що воно може бути вчинено і слід вжити заходів щодо його попередження, а також коли необхідно попередити настання шкідливих наслідків при виникненні різного роду надзвичайних ситуацій. Діяльність із попередження правопорушень полягає у проведенні комплексу заходів впливу морального, матеріального, організаційного, фізичного, медичного та іншого характеру, спрямованих на профілактику правопорушень для забезпечення належного стану громадського порядку та

громадської безпеки. Залежно від мети їх застосування, заходи адміністративного попередження поділено на *групи*: 1) заходи попередження правопорушень у звичайному житті; 2) заходи попередження негативних наслідків надзвичайних ситуацій.

Наукове та практичне значення представленої дисертації полягає в тому, що викладені в ній висновки та пропозиції можуть бути використані у: – *законотворчу діяльність* – внесено зміни та доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України «Про основи національної безпеки України» (акт впровадження Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України від 08 вересня 2016 р. № 04-23/15-1281); – *практичну діяльність* – розроблено та впроваджено у діяльність правоохоронних органів концептуальні положення проекту Стратегії забезпечення громадської безпеки в Україні (акти впровадження Служби безпеки України 23 січня 2017 р. № 10/94/1-10; Департаменту персоналу, організації освітньої та наукової діяльності МВС України від 21 листопада 2016 р. № 22/2-3311; Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України від 16 листопада 2016 р.); – *навчальний процес та науково-дослідну діяльність* – у процесі підготовки освітньо-кваліфікаційних характеристик працівників підрозділів превентивної діяльності та особливого призначення, навчальних планів і програм, лекцій, методичних рекомендацій, тестових завдань, тренінгів і дидактичних матеріалів, а також безпосередньо під час проведення різних видів занять за дисциплінами адміністративного та управлінського циклів й оперативно-тактичних навчань і комплексних вчень у системі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації основних груп і посадових категорій юридичних кадрів, їх державної атестації (акти впровадження Національної академії внутрішніх справ від 03 вересня 2016 р.; Київського університету туризму, економіки і права від 24 листопада 2016 р.).

Повнота викладення матеріалів у публікаціях положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні положення та висновки дослідження, що сформульовані в дисертації, відображено у 74 наукових публікаціях, серед яких три монографії, 36 статей – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, п'ять статей – у зарубіжних наукових виданнях, 15 статей – у збірниках наукових доповідей, оприлюднених на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях, 10 навчальних посібників, чотири методичні рекомендації та словник.

Основні положення, висновки й рекомендації, що містяться у дисертації, повністю відображено в авторефераті.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Оцінюючи позитивно рецензовану роботу, необхідно вказати на наявність певних недостатньо аргументованих положень, дискусійних моментів, які мають своїм наслідком такі зауваження.

1. Не зрозумілим є висновок автора викладений на с.91 дисертації стосовно того, що автором наведено додаткову аргументацію щодо необхідності реального застосування методологічного інструментарію для формування і розв'язання сучасних наукових проблем. Отже, подальших та окремих досліджень потребують питання функціонування юридичної термінології в безпековому дискурсі, застосування методів правничої герменевтики, а також проблеми визначення семантичного поля юридичної термінології у структурі безпекових текстів. По-перше, про який інструментарій йде мова? По-друге, більш детально потрібно розкрити про яке функціонування юридичної термінології в безпековому дискурсі автор має на увазі.

2. На с.175 автором виділено основні підходи до визначення поняття громадської безпеки: 1) стан захисту; 2) система суспільних відносин; 3) система органів та засобів; 4) сукупність прав і свобод; 5) системний феномен; 6) кореляція громадської безпеки через громадський порядок. Додаткового роз'яснення потребує виокремлений автором підхід до визначення поняття громадська безпека через кореляцію громадської безпеки через громадський порядок.

3. В підрозділі 3.3. дисертації автором постійно здійснюється аналіз понять «державна політики громадської безпеки (громадська безпека)» та «державна безпекова політика». Хотілося б почути, по-перше, яким чином, на думку автора, співвідносяться дані поняття? Що та автор розуміє під поняттям «національні цінності»?

4. На с.265 дисертації автором визначено, що рівень і система забезпечення громадської безпеки в державі не відповідає сучасному рівню загроз, відтак, актуалізується потреба в доповненні Стратегії національної безпеки України розділів, що стосуються забезпечення громадської безпеки. З даного приводу виникає питання, якими положеннями автор пропонує доповнити Стратегію національної безпеки України, адже положення дисертації не визначають їх зміст. Теж саме стосується і думки автора викладеної на с.266 роботи, що «загрози, які виникають у сфері громадської безпеки, потрібно детально проаналізувати і на основі такого аналізу підготувати зміни й доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення».

5. Більш ґрунтовної аргументації потребує твердження автора викладене на с.348 дисертації, що сучасна система поліції, незважаючи на анонсовані реформи, має системні проблеми: пов'язані з дублюванням повноважень; правовою не визначеністю у правах та обов'язках поліцейських. Наведіть приклади дублювань повноважень та невизначеності прав і обов'язків поліцейських.

Водночас висловлені зауваження, насамперед, характеризують складність проблеми, що досліджується. Вони не мають істотного впливу на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження Фатхутдінова Василя Гайнуловича.

ВИСНОВОК

Дисертаційне дослідження «Адміністративно-правове забезпечення громадської безпеки в Україні» є самостійною завершеною науково-дослідною працею, у якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що вирішують важливу для науки адміністративного права проблему – розкрито теоретичні та практичні аспекти адміністративно-правового забезпечення громадської безпеки в Україні, а також рекомендації щодо удосконалення нормативних засад такого забезпечення.

Дисертація відповідає вимогам, що пред'являються до відповідного різновиду наукових робіт у положеннях Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор – Фатхутдінов Василь Гайнулович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

**Завідувач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент**

Т. П. Мінка

ЗАСВІДЧУЮ
старший інспектор
кадрового забезпечення
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

